

Rödl & Partner

NEWSLETTER ČESKÁ REPUBLIKA

Vydání:
červen
2023

Informace o právu, daních a ekonomice
v České republice

www.roedl.cz

Právnická firma
roku 2012–2022

Obsah:

→ Právo aktuálně

- Elektronické konosamenty
  - Pracovní právo v mezinárodních souvislostech
-

→ Daně aktuálně

- Vláda představila Ozdravný balíček
  - Mohou si společnosti daňově uplatnit výdaje spojené s konáním valné hromady pouze do výše jejich podílů?
  - „Černý odběr“ elektřiny coby dodávka zboží podléhající DPH?
-

→ Rödl & Partner Intern

- Akce | Připravujeme pro Vás: červen 2023

→ Právo aktuálně

Elektronické konosamenty

Celosvětově nabývá na síle diskuse o používání elektronických konosamentů či náložných listů. Jsou však využitelné v České republice?

Alice Kubová Bártková
Rödl & Partner Praha

Konosament neboli náložný list

Jednotná definice konosamentu – jeho náležitostí a funkcí – není v současnosti možná, neboť se liší stát od státu. Pokud tedy chceme konosament charakterizovat, je třeba se především zabývat tím, jakým právním řádem se řídí. Cílem tohoto příspěvku je pojednat o příslušných dokumentech pro přepravu multimodální, tedy pro přepravu, kdy je zboží dopravované vícero druhy dopravy, a proto budeme dále namísto pojmu konosament, obvyklého pro námořní přepravu, používat pojem náložný list.

Ve vztahu mezi dopravcem a osobou z náložného listu oprávněnou je náložný list často důkazem o uzavření smlouvy. Náložný list také zpravidla potvrzuje, že dopravce převzal zásilku k přepravě ve stavu uvedeném v náložném listu.

České právo elektronickou podobu náložných listů neumožňuje

Tyto dvě charakteristiky však podle českého práva beze zbytku platit nemusí. Náložný list v sobě totiž podle českého občanského zákoníku zahrnuje právo na vydání zásilky, nikoliv však vlastnické právo k zásilce. Náložný list je tak zpravidla cenným papírem, který opravňuje osobu podle něj oprávněnou k vydání zásilky. Pokud oprávněná osoba náložný list nepředloží, nemůže jí být zásilka vydána.

Náložný list v elektronické podobě?

České právo umožňuje vydání náložného listu jako cenného papíru na jméno, na řad nebo na doručitele. Občanský zákoník přitom počítá s cenným papírem jen v listinné podobě. O elektronické formě nehovoří vůbec. Literatura na základě mnoha dalších důvodů dovozuje, že podle aktuální české

právní úpravy nelze náložný list v elektronické podobě platně vydat. Nicméně jiné právní řády mohou takovou jeho podobu umožňovat, bude-li vydán podle nich a v souladu s nimi.

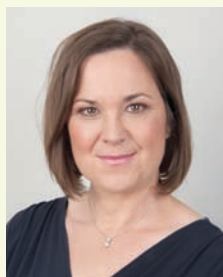
Použitelné právo

Zodpovězení otázky, zda je předložený přepravní dokument cenným papírem (konosamentem či náložným listem), jakou má mít povahu, náležitosti, formu a následky použití, záleží na příslušném národním právním řádu použitelném na daný dokument. Stanovit takový právní řád nebývá jednoduché a závisí i na tom, u soudu kterého státu je případně veden související soudní spor.

Pokud by se daný dokument řídil jiným nežli českým právním řádem, bude zapotřebí dané otázky zodpovědět podle daného právního řádu použitelného na příslušný dokument. Pouze skutečnost, že je dokument označen například jako „bill of lading“ totiž samo o sobě nemusí znamenat, že se skutečně jedná o cenný papír, bez něž nelze zásilku vydat. V odborné literatuře není jasné, zda by vůbec před českými soudy byly přípustné elektronické náložné listy vydané podle práva státu, které jejich elektronickou podobu připouští.

Pokud byste se v praxi setkali s elektronickými konosamenty či náložnými listy, jsou vám naši poradci k dispozici při řešení nemalých úskalí jejich použití.

Kontakt pro další informace

JUDr. Alice Kubová Bártková, M.E.S.
advokátka
Associate Partner
T +420 236 163 720
alice.bartkova@roedl.com

→ Právo aktuálně

Pracovní právo v mezinárodních souvislostech

Máte-li na starosti personální tematiku a HR ve více zemích, mohlo by Vás zajímat, že v rámci sítě Rödl & Partner vznikla pracovní skupina zabývající se otázkami pracovního práva v mezinárodních souvislostech – International Practice Group Labour Law. Z České republiky se práce této skupiny účastní advokáti Mgr. Václav Vlček a JUDr. Thomas Britz a advokátka Dr. iur. Alena Klikar.

Uvedená pracovní skupina pořádá pravidelně online setkání, na nichž diskutuje aktuální témata pracovního práva a pomocí přehledných shrnutí, srovnávající právní úpravu v jednotlivých zemích, se snaží zodpovídat komplexní právní otázky, a činit tak pracovněprávní legislativu pro její uživatele přehlednější a snáze pochopitelnou.

Doporučujeme Vám sledovat naše webové stránky týkající se této problematiky:

[International Employment Law | Rödl & Partner \(roedl.com\)](#)

Na těchto stránkách najdete i odkazy na výše zmíněná shrnutí pracovněprávních témat, například ohledně Restrukturalizace ve vybraných zemích [Restructuring in selected countries | Rödl & Partner \(roedl.com\)](#)

Kontakt pro další informace

Mgr. Václav Vlček
vaclav.vlk@roedl.com

JUDr. Thomas Britz
thomas.britz@roedl.com

Dr. iur. Alena Klikar
alena.klikar@roedl.com

→ Daně aktuálně

Vláda představila Ozdravný balíček

V souvislosti se stavem veřejných financí představila vláda Ozdravný balíček, jehož cílem je především zajištění dodatečných příjmů do státního rozpočtu, a tudíž i snížení schodku státního rozpočtu. V průběhu posledních týdnů je toto téma značně mediálně diskutováno, přičemž jsme se mohli setkat s různými variantami avizovaných změn. Finální podobu plánovaného Ozdravného balíčku představila vláda dne 11. května, a právě s tímto návrhem bychom vás rádi blíže seznámili. Poslanecká sněmovna bude o návrhu jednat v průběhu léta a vláda očekává účinnost již od roku 2024.

Martina Šotníková, Michael Pleva
Rödl & Partner Praha

Změny z hlediska daně z příjmů

Ozdravný balíček se dotkne zdanění jak fyzických, tak i právnických osob, a to nejen výše zdanění, ale také formou zrušení řady daňových výjimek.

Zdanění fyzických osob

U fyzických osob zůstává zachována sazba daně, dochází však ke [snížení limitu pro zdanění vyšší](#)

[sazbou daně](#) ve výši 23 %. Tento limit se má snížit z 48násobku průměrné mzdy na 36násobek. Pro představu uvádíme, že dle údajů pro rok 2023 by se jednalo o snížení limitu z 1,9 milionů na 1,45 milionů korun.

Dalším významným zásahem týkajícím se zejména zaměstnanců je [zrušení osvobození zaměstnaneckých benefitů](#). Na straně zaměstnavatele však budou tyto zdanitelné benefity nově daňově uznatelným nákladem.

Velmi diskutovanou částí je také nová úprava [stravenek](#), kdy by mělo dojít ke sjednocení daňového režimu stravenek a stravenkového pau-

šálu. Osvobození stravenek tak bude limitováno stejně jako u stravenkového paušálu, a to ve výši 70 procent horní hranice stravného (pro rok 2023 je tento limit 107,10 Kč).

Dochází rovněž ke **zrušení školkovného, slevy na studenta** a odečtu **členských příspěvků odborové organizaci**.

Dosavadní výjimky ze zdanění by měly být sjednoceny do **obecného limitu** ve výši **50 tisíc korun**.

Zdanění právnických osob

Hlavní změnou u právnických osob je návrh na **zvýšení sazby daně**, a to z 19 na 21 procent. Zdanění právnických osob se tak vrací na sazbu daně z roku 2008.

Ozdravný balíček se také vrací k **limitaci daňové vstupní ceny u osobního vozidla**, kdy lze jako daňový náklad uplatnit maximálně hodnotu ve výši 2 milionů korun. Lze předpokládat, že limit bude platit rovněž pro pořízení vozidla formou finančního leasingu.

Diskusi se těší také nezdanění tichého vína spotřební daní. **Tiché víno** bude pravděpodobně nadále bez spotřební daně. Změnou zákona o daních z příjmů však již nebude možné tiché víno posoudit jako daňově uznatelný reklamní předmět.

Jak je uvedeno výše u fyzických osob, budou nově **zaměstnanecké benefity** daňově uznatelným nákladem.

Změny z hlediska DPH

Hlavními body vládního návrhu novely zákona o DPH je redukce počtu sazeb DPH a přesunutí vybraných položek do základní sazby. Nově by měly platit pouze dvě sazby DPH, a to základní ve výši 21 procent a snížená ve výši 12 procent, a to

i přesto, že původní návrh uvažoval s 14procentní sazbou.

Podle předběžných informací se vybrané položky bez prokazatelného sociálního či zdravotního významu přesunou ze snížené do základní sazby DPH. Mezi tyto položky patří například točené pivo, kadeřnické a holičské služby, služby autorů a umělců, sběr, přeprava a skládkování komunálního odpadu, úklidové práce, palivové dřevo, noviny a vybrané služby řemeslníků.

Na druhou stranu by mělo dojít ke snížení daňové zátěže u řady aktuálně citlivých zboží a služeb, jako jsou například potraviny (s výjimkou nápojů), vybrané léky či farmaceutické výrobky a dětské autosedačky. Úplnou novinkou bude nezdanění knih, na které bude aplikovaná nulová sazba daně.

Kontakt pro další informace

Ing. Martina Šotníková
daňová poradkyně
Associate Partner
T +420 236 163 237
martina.sotnikova@roedl.com

Ing. Michael Pleva
daňový poradce
Associate Partner
T +420 236 163 232
michael.pleva@roedl.com

→ Daně aktuálně

Mohou si společníci daňově uplatnit výdaje spojené s konáním valné hromady pouze do výše jejich podílů?

Nejvyšší správní soud se ve svém nedávném rozhodnutí zabýval otázkou, zda jsou daňově uznatelné výdaje související s konáním valných hromad za účelem převodu podílů ve společnostech. Konkrétně bylo předmětem sporu, zda jsou takové výdaje daňově uznatelným nákladem v plné výši, i když je uhradí jen jeden ze společníků, který navíc vlastní pouze 95 procent akcií.

Jakub Šotník
Rödl & Partner Praha

Nejvyšší správní soud v daném případě posuzoval daňovou uznatelnost výdajů za notářské zápisy a za změnové zápisy v obchodním rejstříku. Posuzoval, zda jsou tyto výdaje v plné výši daňově účinné na straně většinového společníka, přestože se tento výdaj týká také druhého – minoritního – společníka s 5procentním podílem.

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí zopakoval, že za daňově účinné lze podle judikatury považovat takové výdaje, které splňují následující podmínky: 1) výdaje musí poplatník skutečně vynaložit, 2) výdaje poplatník musí vynaložit v souvislosti se získáváním zdanitelných příjmů, 3) musí být vynaloženy ve zdaňovacím období a 4) za výdaje je považuje zákon.

Správce daně v projednávaném případě tvrdil, že není splněna 2. podmínka, protože většinový společník nevlastní 100 procent akcií. Dle správce daně tudíž většinový společník neprokázal, že výdaje ve výši 5 procent splňují na jeho straně podmínky daňové uznatelnosti.

Nejvyšší správní soud s poměrným rozdělením výdajů dle výše podílu nesouhlasil. Dle jeho závěru požaduje zákon o daních z příjmů pro daňovou uznatelnost výdajů pouze to, aby takové výdaje sloužily k dosažení, zajištění či udržení zdanitelných příjmů. Zákon přitom nikde nestanoví podmínku, aby mezi příjmy a výdaji existovala

jakákoli „přímá úměra“. Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že pokud by většinový společník nevynaložil výše zmíněné výdaje ve 100procentní výši, nedošlo by k převodu společností. Při posuzování, zda lze určité výdaje považovat za daňově uznatelné, je také vždy nutné zohlednit skutečnou ekonomickou podstatu právních vztahů, s nimiž dané výdaje souvisejí.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že většinovým společníkem uplatněné výdaje (tedy ve 100procentní výši) sloužily k dosažení, zajištění či udržení zdanitelných příjmů. Neuznat tyto výdaje jako daňově účinné by bylo možné v tomto případě pouze tehdy, pokud by správce daně důvodně zpochybnil prvotní daňová tvrzení většinového společníka, že tyto výdaje skutečně vynaložil deklarovaným způsobem.

Kontakt pro další informace

Mgr. Jakub Šotník
advokát
Associate Partner
T +420 236 163 210
jakub.sotnik@roedl.com

→ Daně aktuálně

„Černý odběr“ elektřiny coby dodávka zboží podléhající DPH?

Soudní dvůr Evropské unie vynesl rozsudek ve věci C-677/21 Fluvius Antwerpen, který přinesl poměrně nový pohled na problematiku nelegálního odběru elektřiny. Laickým pohledem se jedná o krádež a z minulé judikatury víme, že krádež není považována za poskytnutí plnění a není předmětem DPH, protože nenaplnuje některé atributy důležité pro poskytnutí plnění, zejména vůli obou stran plnění uskutečnit. Překvapením proto může být, že se tento rozsudek od praxe zavedené v minulosti poněkud odchytil.

Michael Pleva, Johana Cvrčková
Rödl & Partner Praha

Sdružení Fluvius, jehož členy jsou obce Vlámského regionu, bylo pověřeno provozováním elektrické distribuční soustavy na území obcí tohoto regionu. Sdružení v rámci své činnosti jednalo coby veřejnoprávní subjekt, přičemž zjistilo, že v rámci jeho distribuční sítě dochází k neoprávněným odběrům elektřiny ze strany některých obyvatel regionu. Sdružení proto na základě údajů z měřičů stanovilo spotřebu takových odběrů a vystavilo fakturu za elektřinu včetně DPH a navýšilo ji o úroky z prodlení. Vystala proto otázka, zda požadovaná částka je předmětem DPH z titulu dodání elektrické energie.

SDEU v této souvislosti uvedl, že v daném případě existuje přímá souvislost mezi protiprávním odběrem elektřiny a částkou, kterou za ni sdružení požaduje jako odškodnění. Dále zmínil, že i když byla dodávka elektřiny uskutečněna bez uzavřené smlouvy, vztahy mezi sdružením a odběratelem jsou definovány v souvisejících nařízeních a vyhláškách o energetice, které tuto situaci předjímají a stanoví jasné podmínky pro vymáhání odškodného za výhodu neoprávněně získanou tímto odběrem elektřiny ze strany obyvatele obce. SDEU proto uzavřel, že v daném případě se jedná o dodání zboží za úplatou, které je předmětem DPH.

Závěrem SDEU ještě posuzoval, zdali taková dodávka elektřiny představovala ekonomickou činnost uskutečněnou osobou povinnou k dani, či se jednalo pouze o plnění uskutečněné veřejnoprávním subjektem v zanedbatelné míře, které nenarušuje hospodářskou soutěž. SDEU konstatoval, že tuto činnost nelze vnímat jako realizovanou pouze v zanedbatelné míře, jelikož sdružení vymezilo jasné administrativní a finanční podmínky protiprávních odběrů, což naznačuje jejich významnost a zanedbatelnou míru. Sdružení Fluvius proto dle SDEU v těchto případech jednalo jako osoba povinná k dani.

Kontakt pro další informace

Ing. Michael Pleva
daňový poradce
Associate Partner
T +420 236 163 232
michael.pleva@roedl.com

Ing. Johana Cvrčková
daňová poradkyně
Senior Associate
T +420 236 163 249
johana.cvrckova@roedl.com

Neoprávněný odběr elektřiny je předmětem DPH

→ Rödl & Partner Intern

Akce | Připravujeme pro Vás: červen 2023

Červen 2023			
1. 2.	Specialista pro interní oznamování a ochranu oznamovatelů (Whistleblowing)	16.	Pracovní právo v podnikové praxi
	Webinář Pořádá: Verlag Dashöfer ve spolupráci s Rödl & Partner Přednáší: Pavel Koukal		Setkání u kulatého stolu (pouze prezenčně) Pořádá: Rödl & Partner Brno Přednáší: František Geršl, Martina Pumprlová
7.	Odpovědnost jednatelů s.r.o. a vedoucích zaměstnanců	21.	Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového
	Webinář Pořádá: Rödl & Partner Praha Přednáší: Pavel Koukal, Alena Spilková		Webinář Pořádá: Wolters Kluwer ve spolupráci s Rödl & Partner Přednáší: Pavel Koukal, Jaroslav Dubský, Miroslav Kocman
14.	Na co si dát pozor v kupních smlouvách se zahraničními partnery	27.	Odpovědnost jednatelů s.r.o. a vedoucích zaměstnanců
	Webinář Pořádá: Rödl & Partner Praha Přednáší: Alice Kubová Bártková		Online seminář Pořádá: Epravo.cz ve spolupráci s Rödl & Partner Přednáší: Pavel Koukal

www.roedl.cz/cs/cz/Events.aspx

Impresum

NEWSLETTER ČESKÁ REPUBLIKA
ČERVEN 2023, MK ČR E 16542

Vydavatel:
Rödl & Partner Consulting & Valuation, s.r.o.
Platněřská 191/2, 110 00 Praha 1
T +420 236 163 111
www.roedl.cz

Redakční rada:
Ing. Jana Švédová, Mgr. Václav Vlček,
Ing. Martina Šotníková, Ing. Jaroslav Dubský,
Ing. Ivan Brož

Layout/Sazba:
Rödl & Partner

Tento newsletter je nezávaznou informační brožurou a slouží obecným informačním účelům. Nepředstavuje právní, daňové ani podnikové poradenství, jeho cílem není ani nahrazení individuálního poradenství. Při zpracování newsletteru se společnost Rödl & Partner snaží o maximální pečlivost, nemůže ale převzít odpovědnost za správnost, aktuálnost a úplnost informací. Protože se zde obsažené informace nezabývají konkrétními tématy jednotlivých fyzických nebo právnických osob, měl by si klient požadované informace vždy ověřit poradenskou zakázkou. Rödl & Partner nepřijímá odpovědnost za rozhodnutí, která čtenáři na základě článků newsletteru učiní. Naši poradci jsou Vám rádi k dispozici.

Veškerý obsah newsletterů zveřejněný na internetu včetně odborných informací je duševním vlastnictvím společnosti Rödl & Partner a je chráněn autorskými právy. Uživatelé mohou obsah newsletterů stahovat, tisknout nebo kopírovat pouze pro vlastní potřebu. Jakékoli změny, rozmnožování, šíření nebo sdělování tohoto obsahu nebo jeho částí veřejnosti, ať už online nebo offline, vyžadují předchozího písemného souhlasu společnosti Rödl & Partner.